

СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ И ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ: ДИСТАНЦИЯ И (НЕ)ВЪЗМОЖНОСТИ

*Петрана Петрова, магистър по философия
Студент в магистърска програма
„Управление на културни институции“ (Артмениджмънт)
Департамент „Публична администрация“
Нов Български Университет*

Резюме: Нарастващото проникване на информационните и комуникационните технологии в познати жизнени, социални и политически практики, предполага промени, засягащи нови начини на комуникация и взаимодействие между гражданите, бизнеса и държавата. Ако през 2007 година, в областта на публичната администрация, се говори за внедряване на ИКТ и възвръщаемост на разходите, то през 2013 г. развитието и динамиката на социалните мрежи поставят под въпрос доверието на гражданите в институциите, публичността и ползите им за обществото.

Настоящата тема е опит за синтетичност и проблематичност на влиянието социални мрежи - публична администрация. Влияние, което е едновременно вкривяващо и интеграционно, при всички случаи - неизбежно.

Ключови думи: публична администрация, социални мрежи, демократични принципи, утопични очаквания, интерактивен диалог/социална интеракция, институции, политици

SOCIAL NETWORKS AND PUBLIC ADMINISTRATION: DISTANCE AND (NOT) THE POSSIBILITY

*Petrana Petrova, MS of Philosophy
Student of Master Program
"Management of Cultural Institutions" (Art Management)
Department Public Administration New Bulgarian University*

Summary: The increasing penetration of ICT in familiar vital, social and political practices, suggests changes concerning new ways of communication and interaction between citizens, businesses and government. If in 2007 in the field of public administration people speak about ICT implementation and cost recovery then in 2013 the development and dynamics of social networks question citizens' trust in institutions, publicity and their benefits to the society.

This theme is an attempt of synthesis and problematics of the influence of the social networks - public administration. An influence that is both crisis and integration, in any case - inevitable.

Keywords: public administration, social networks, democratic principles, utopian expectations, interactive dialogue/social interaction, institutions, politicians

*Между държавата и гражданското общество
е разположена администрацията като междинно
транзитивно равнище в качеството на
инструмент на властта.*

Г. В. Ф. Хегел

Използвани подходи в доклада

Подходът, който тук ще предложа, се базира на хибридни знания. Мотивиран е от разкъсващата се връзка между увлеченията на технологичния свят (програмисти, софтуер-дизайнери, компютърни инженери) и теоретиците/критиците на ефектите от внедряването и революционната промяна на живота през новите технологии (Web 2.0), както и отсъствието на диалог между същите при разработките на Web 3.0.

През цялото време на осмисляне на темата в мисълта ми се прокрадва и един друг сюжет. Сюжет, свързан с конотациите на понятието «чиновник», с присмеха на Чехов и хората в «калъфи», с Душко Добродушков и преследващата ни миризма на печена тиква и на финала Андрешко, който спасява съелянина си от съдия-изпълнителя, като зарязва последния в блатото. Носталгия и (не)възможността да излезем от блатото. Сюжет, който е напластен в отношението ни към «службите» и който имплицитно подхранва модели на мислене и действие.

Отправната точка на рефлексията върху темата е състоянието мрежи-администрация в България, с няколко примера от световната практика.

Съдържателни акценти в дефинициите за публична администрация

Неспециалистът, навлизайки в обхвата и същността на термина „публична администрация“, отваряйки няколко монографии, се изправя пред следните твърдения:

„Администрацията е по-голяма от живота“; „Администрацията обгръща живота на човека от времето още преди да се е родил, та чак след смъртта му“ [1]. Фактът на всекидневието ни е дейността на публичната администрация. Раждане – регистриране на живеенето, смърт – регистриране/отписване на живеенето; придвижване – обществен транспорт; регулации на/за преминаване, влизане, излизане, пресичане на граници; образование; здравеопазване; професионална реализация; отношения с „чиновници“, с институции; спазване на права и задължения и т.н. Осъзнаването е, че администрацията е „определяща за начина, по който живеем живота си.“ [2]

Какво означава „публична администрация“?

Естествено налагащ се въпрос за „добре информирания гражданин“, т.е. гражданинът, който се стреми да бъде добре информиран, който „стои между идеалния тип на експерта и този на човека от улицата. От една страна той нито е, нито се стреми да бъде, владеещ експертно знание; от друга страна той не приема фундаменталната смътност на простото знание-рецепта или ирационалността на своите неизяснени страсти и чувства“ [3]. Добрата информираност на гражданина ще рече достигане до разумно обосновани мнения в области, които нямат отношение към неговата „подръчна цел“ (пак там).

---

¹ Къндева, 2003:15

² Къндева, 2003:16

³ Шютц, 1999:39

Така че позицията на критичен дух тук ще се фунда на фигурата/идеалния тип на „добре информирания гражданин“; ще смята себе си за имащ способност за самопреценка и преценка на предизвикателствата към публичната администрация в 21 век, отправени от социалните мрежи и като реципиент на публични услуги.

Публична администрация - сложно и многопластово явление, за което се твърди, че няма единна дефиниция. За целите на доклада ще взема предвид от литературата само ключовите моменти от комплексното дефиниране на концепта „публична администрация“.

- дейност, насочена към постигане на определени обществени цели, на определени резултати от обществен интерес
- съвкупност от публични функции, осъществявани в различни сфери на обществения живот
- има важна роля във формирането и осъществяването на държавната политика и е част от политическия процес на държавното управление
- проявява се в дейността и на трите вида власти на всички нива
- ПА винаги работи с граждани или заради граждани

[⁴]

„Публичността“ на публичната администрация е изключително важна!

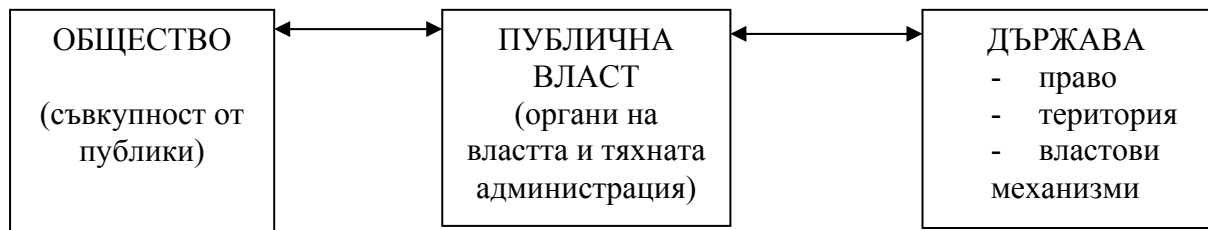
- публичен характер на делата, с които се занимава ПА
- публичност при осъществяване на дейността, оповестеност на актовете
- публичноправен статут на лицата, осъществяващи тази дейност, избрани или назначени
- подложена е на политическо влияние и въздействие, влияе се от общественото мнение, политиците, медиите и вътрешните формални институции
- публичните задачи и цели са поставени и определени отвън – от закон или нормативен акт
- публична значимост на ПА, поради осигуряването и отстояването чрез нея на социални ценности

---

⁴ Къндева, 2003 и Казанджиева, 2007

Следователно ПА е посредник между обществото и държавата.
„Администрацията стои между държавната власт и гражданите“
[⁵] (Вж. Фиг. 1)

«Публичната власт трябва да гарантира баланс на интересите между държавата и гражданското общество» [⁶]

Фиг. (1). Илюстрация на отношението и разположението «държава-общество-публична власт»

Дефиниция и състав на социалните мрежи

Дефиниция: Социалната мрежа според социологията е социална структура от „възли“, представляващи предимно отделни хора и/или организации, свързани по специфични типове възли като идеи, виждания, финансови отношения, приятелство, традиции, хипервръзки и други, организирана на хоризонтален принцип.

В социалните IT дефиницията се възприема директно и се разширява като всеки вид на виртуална междуличностна/интерактивна комуникация.

Акцентът е върху различни форми на потребителско генерирано съдържание, трансформирано и споделено съдържание, с което потребителите се превръщат в производители на съдържание.

Състав: Facebook, Twitter, LinkedIn, Google +, MySpace, Blog, Youtube, Wiki

⁵ Къндева, 2003:23

⁶ Павлов и Михалева, 2008:10

Инструменти: Снимки, изображения, коментари и градене на репутация, разговори, общности, микромедия, обслужващи мрежи, аудио и видео записи, локация на проблеми, документи, събития, музика, форуми, електронни издания на традиционни медии, блогове и микроблогове, подкастове, социално маркиране.

Ключови моменти: интерактивният диалог, споделяне на мнения, опит, възгледи и информация от всякакъв ранг.

Съвременната държава и демократичното управление

Съвременната държава се разглежда като институция, съществуваща по силата на легитимността (институционализирана представителна народна воля/суверенитет), заради гражданите, за гарантиране на публични цели и услуги. Гарантира спокойствието и реда, необходими на индивида за реализиране на интересите му. Необходими за регулация на пазарната стихия и частните интереси на бизнеса. Принципите на така разбираната държава се основават на демократичното управление.

Демократично е това управление, което се основава на няколко общоприети, съгласувани и утвърдени принципи: а. върховенството на закона; б. разделение на властите; в. гарантирани права и свободи на гражданите; г. всеобщо изборително право; д. пряко избиране на представителите в управлението и мандатност на властта; ж. равенство (пред закона, съчетано със солидарност). Демократичното управление създава условия за прозрачност, откритост и засилено участие на гражданите в управлението.[⁷]

---

⁷ Критиките на този вид управление са от различен порядък. Тази разработка няма да има предвид слабостите на демокрацията и управлението, доколкото този аспект излиза извън тематизацията на заглавието. Другият важен момент, от който ще се страни, е допълнителните показатели за демократично управление, които се предлагат и са разработени в процеса на констатиране на нужди на взаимоотношението институции-граждани, като напр. вж. http://yambiz.com/opak/index.php?option=com_content&task=view&id=78&Itemid=27

Имайки предвид понятийното разгръщане до тук се очертава и излага на показ връзката държава-общество през публичната администрация, като инструмент за баланс на интересите власт-граждани-бизнес; инструмент за реализация на демократично управление.

Утопичните очаквания от Web 2.0

Да припомним:

С Web 2.0 се поставя началото на нов етап в развитието на глобалната мрежа, който се характеризира с активното участие, създаване и оформяне на интернет пространството от всички потребители.

Утопия?

Очакванията от Web 2.0, чрез инструментите и, са да допренесе за: екстензия на свободата, на достъпа до информация; за силно гражданско влияние и контрол върху управлението; за обективност на информацията, поради неограниченото количество и разнообразните източници; за премахване границите на цензурата; децентрализирани процеси, бърза организация на гражданите и въздействие върху властта по различни проблеми - от социални, икономически, политически, културни и др.; директен контакт с политиците; абсолютна публичност на политическите дейности при вземане на решение; равенство; автентично действие на индивидуалните права и свободи; скорост, прозрачност.

С други думи свободата на интернет се очаква да допренесе за увеличаване на демокрацията.

Според изследователите могат да се идентифицират и редица други очаквания. Ивайло Дичев (2004) нарича тази утопия „е-топии“, а интернет - „фантазмът www“. Фантазмите (очакванията) са свързани с осъществяване на противоречиви желания на индивида за аз, равенство, видимост. Боян Манчев (2004) дефинира очакванията като

еуфорични: за неутралност на пространството на интернет. Любопитно очакване формулира известният медиен критик Георги Лозанов (2004): загубване на идеологически ориентири в комуникацията, повишаване на индивидуалната свобода и разпад на масовите аудитории.

Еволюционистко-прогресистки тенденции в усвояването на феномена интернет, гарнирани с доза песимизъм от българските изследователи през 2004 година.

Социалните мрежи като инструмент за въздействие/вкризяване/контрол на ПА

Реалност 1.

„Уеб сайтовете на българските държавни ведомства, областни и общински администрации са проектирани и разработени на световно ниво, но недостатъчно видими във виртуалното пространство.“ [8]. В края на 2006 г. Фондация "Приложни изследвания и комуникации" провежда специално изследване, с цел изграждане на обобщена преценка за качествено ниво на онлайн присъствието на българската администрация. Включени са максимално голям брой сайтове (общо 382) на български административни структури от различни нива: както централни органи на властта, министерства и техни подразделения (заедно с отделни техни онлайн-услуги, в случаите, когато те са разположени на отделни, самостоятелно оформени уеб-сайтове), така и в обхвата на проучването влизат органите на областната администрация и на общините [9].

Публичната администрация е отговорила на част от интернет предизвикателствата и е намалила частично дигиталната пропаст. Но „На този етап (2007) същественото подобрене на ефективността и производителността е постижимо само за институциите, които не

---

⁸ Любомир Сирков, Фондация "Приложни изследвания и комуникации" www.arcfund.net

⁹ по данни от електронното списание СЮ

просто внедряват ИТ, а трансформират своите процеси, организация и човешки ресурси така, че да могат да се възползват от предимствата на технологиите” (пак там). Сайтът обаче е социална медия, т.е. има информативна стойност и публичност, употребите му са само за публикуване и все още не е социална мрежа, т.е. трябва да е налична мрежа, обратна връзка с потребителите/клиенти, интерактивно взаимоотношение.

Оценката винаги вече е от гледна точка на ползите за обществото.

Реалност 2.

Социалните мрежи в последните години формират ангажирано гражданско общество. Те влизат в ролята на социална интеракция, директна възможност за диалог и сътрудничество със структурите на властта. Ясно действат като компенсаторен механизъм при липса на информация, анализ и обективно мнение по неудобни за властта теми. Възприятието за тях е, че са двупосочна комуникация, широко гражданско участие, евтина комуникация, комуникация без цензура и филтри. Осигуряват непосредствен достъп до публични лица, проблеми, каузи, не толкова възползване от електронни услуги. Социалните мрежи могат да водят до ефективно разрешаване на всекидневни проблеми. Потребителите на социалните мрежи регистрират несъответствия на административни актове, подават сигнали за нарушения, капитализират натрупано обществено напрежения и го експонират.

Как?

Отговорът ще бъде предложен през проследяването на някои от предимствата и рисковете на принципите на демократичното управление, чието действие се защитава и осигурява от администрацията.

А. Принцип на разделение на властите

Принципът на разделение на властите е в основата на демократичното управление, за да не се съсредоточава цялата власт в

държавата в един суверен и за да има автономност, независимост на трите власти, контролиращи се чрез механизми и разписани процедури. Трите власти са съответно законодателна, изпълнителна и съдебна власт, действащи чрез съответните институции.

Как се повлияват от социалните мрежи или как им влияят?

Преди всичко чрез динамична и актуална информация, идваща през социалните мрежи и разпространяваща се мигновено. Всяко решение на национално ниво се отразява чрез електронните сайтове на медии. В блоговете си журналисти и граждани предлагат собствена интерпретация и позиция, коментари. Очите на гражданина постват нелицеприятни факти. Появата на алтернативни медии в онлайн пространството като offnews.bg, bivol.bg дава възможност за широко споделяне от потребителите на статии, мнения, коментари, рубрики, да се създават анти-настроения. Въздейства се върху репутацията на политиците и властите, те се изобличават в укриване на истината, непрозрачност, цензура, нарушаване на права или действия в ущърб на обществените интереси. Актуален пример е случаят с преследване на пресата от прокуратурата. [¹⁰]

Наблюдават се първите опити важни събития, свързани с избор на върховни представители, като състава на Конституционния съд, да се излъчват директно в социалните мрежи, а към момента (юни, 2013) видео на пленарните заседания на НС може да се намери в техния сайт parliament.bg

Социалната значимост и въздействие на мрежите особено ярко пролича на самоорганизираните спонтанно граждански протести посредством facebook, блогове и twitter срещу решения на правителствата, срещу договори с ЕРП и различни лобистки решения.

---

¹⁰ Вж.

[http://www.bghelsinki.org/bg/novini/bg/single/bhk-prokuraturata-instrument-za-presledvane-na-presata/?fb_action_ids=10151530012888088&fb_action_types=og.likes&fb_source=time_line_og&action_object_map={%2210151530012888088%22%3A160593687433872}&action_type_map={%2210151530012888088%22%3A%22og.likes%22}&action_ref_map=\[\]](http://www.bghelsinki.org/bg/novini/bg/single/bhk-prokuraturata-instrument-za-presledvane-na-presata/?fb_action_ids=10151530012888088&fb_action_types=og.likes&fb_source=time_line_og&action_object_map={%2210151530012888088%22%3A160593687433872}&action_type_map={%2210151530012888088%22%3A%22og.likes%22}&action_ref_map=[])

Примерите са много: протест срещу шистовия газ, промените в Закона за горите и защитата на природата и морския бряг, протести срещу енергийните монополи в страната и последния протест срещу цялата политическа система, останала непроменена след изборите (начало: 14 юни 2013). Ефективността на протеста е известна и анализирана от медиите, преди всичко в алтернативните такива, например „Първоначално действията на протестиращите бяха игнорирани от традиционните медии и именно чрез социалните медии се разпространяваше информация за случващото се на Орлов мост“, заявява в анализа си за 2012 г. Марина Кирова (2013).

Блогърите в България влизат в една нова роля: на морален подбудител и проявител на разума на обществото. В анализите се цитира случая с присъдата на иконописеца Йордан Опиц.

Гражданската енергия, култивираща се в социалните мрежи, не остана незабелязана от политиците. Може да се твърди, че те имат „позитивно“ отношение към случващото се в социалните медии, дори нещо повече. Проявява се политическа воля за публичност и прозрачност в работата им, използвайки се потенциала на социалните мрежи. В част 6 ще посоча конкретни примери.

Б. Гарантирани права и свободи на гражданите

Най-широкообхватното очакване остава и продължава да е разгръщане свободата и свободния избор в интернет и достъпа до социалните мрежи.

Предимства: 1. Всяка тема може да стане значима и обсъждана; 2. Сам изграждаш идентичност по избор; 3. Общуваш и влизаш в диалог с хора от цял свят – без ограничения; 4. Изразяваш публично собствено мнение по актуални въпроси; 5. Имаш гласност; 6. Включваш се в общности и групи по интереси; 7. Достъп до документи (протоколи, решения и пр.) на институциите; 8. Неограничен достъп до разнообразие от знание; 9. Своевременност на информацията; 10. Хипертекстовият дизайн е условие за прозрачност и анализ

Рискове: 1. Изключване на теми, индивид и групи по два признака: липса на технологичен достъп и използването на интернет и пораждање на неравенства на базата на статистически интервенции в интернет [¹¹], т.е. цифрови неравенства, оформящи се от брой потребители, посетители на сайтове, отбелязали, харесали, коментирали, тагнали даден блог, видео, снимка и т.н.; 2. Отсъствие на критерии за качество на коментарите и дискусиите: количество на мненията (voting) или аргументация (arguing); 3. Краен плурализъм; 4. Излишна драматизация на събития (случаят с тримата ученици от ромски произход и портретите на български възрожденци); 5. Инсцениране на събития в ущърб на социалната политика (например разпространена в мрежите снимка на момиче от ромски произход, с обяснения за начините им на получаване на социални помощи).

В. Всеобщо изборително право

На първо място ще отбележа търсенето на решение за въвеждане на електронно гласуване. Предимства: 1. Възможност за участие в избори на българите в чужбина и 2. Въздействие върху изборителната активност на новите млади. Рискове: различен тип злоупотреби с лични данни или подправяне на електронни подписи

Примери от света.

Американците от щата Вашингтон се регистрират оналайн за президентските избори във Facebook от 2008 г. Желанието на администрацията е да привлича към гласуването, колкото е възможно повече граждани. Регистрацията се осъществява чрез специално Facebook приложение, разработено със съдействието на Microsoft. Самата компания Facebook няма достъп до тези данни. Гражданите, които се възползват от това право, се призовават да „лайкнат“ приложението и да го споделят с други.

Г. Пряко избиране на представителите в управлението и мандатност на властта

---

¹¹ Христов, 2008

Идеалът, който се очаква и се търси да се постигне чрез инструментите на социалните мрежи е политическо равенство, липса на диктатура и публичност, дебатиране и широко съгласие по общественозначими теми [12]. Рискове: 1. Застрашава се наличната обществена система, колкото и да не е съвършена. 2. Опростяване и незначитане на ролята на експертното знание и заблудата, че така може да се управлява. 3. Общественото мнение не е единно-ерозия на разногласията. 4. Отказ от политическа отговорност на управляващите. 5. Действия на стихийен принцип за всички анагажирани страни. 6. „Снемане на всякакви граници и защитни механизми“ [13]

Д. Равенство/равнопоставеност на участниците в социалните мрежи

Предимства: възможност да се чуват маргинализирани гласове в реалното общество; бърза, актуална и постоянна проверка на обществените нагласи, които са ориентир за управлението; индивидуално участие на гражданите; в предизборните кампании се използват сайтове и се обръща лично внимание на всеки; публичност на дебати, прозрачност и споделимост; разрушаване на йерархиите; всеки е автор; свободен достъп; отворен код на информацията; изградена инфраструктура в достъпа до интернет; активност на неправителствените организации в интернет; равностоен диалог и подсилване на гражданското участие; фундаментална свързаност; петиции – бърза, директна, спестяваща време организация

Рискове: дискриминиране през използването на английски език; зависимост от финансов, образователен и социален статут; специфични неравенства поради зависимост от администрация социалните мрежи елит; цифрови неравенства, които са нерелевантни в офлайн действителността; мрежата е в състояние да симулира мнозинства; изграждане на допълнителни правила за участие във

---

¹² Йотов, 2004:113

¹³ Йотов, 2004:113

форуми, коментари, групи, създаване на страници; постепенно ориентиране към заплащане на достъпа; намесата на администратори в комуникацията; скритото проследяване на потребителските активности в мрежата и отчитането им от работодатели; оформя се диктат на мнозинството чрез и при формиране на рейтинги, които извеждат на преден план масови представи за ценност.

Социалните мрежи вкризят допълнително доверието в ПА и изискват адаптация от нея към динамиката на глобалното мислене и действие. Недостатъците на формата на контрол „социални мрежи“ също трябва да се имат предвид:

- а. фрагментарност на въздействието
- б. отсъствие на процес, цялостност, систематичност и постоянство в активността
- в. безкритичност и невъзможността да се предвиди на коя информация от социалните мрежи ще реагират органите на ПА
- г. непоследователност и спорадичност
- д. забравя, липсва целенасоченост и трайност на влиянието на социалните мрежи върху отговорните лица и институции

Може да се обобщи, че социалните мрежи въздействат/вкризят/контролират ПА двустранно: като иновативен тласък и като опозиция на политически и административни решения.

Институции и политици: персонификации. Няколко примера

Светът

Популярността на социалните мрежи е мотивирала 78 правителства за създаването на официални страници във Facebook и канали в Twitter. Лидер в използването им е САЩ, където 66% от държавните ведомства поддържат акаунти в тях. 14 страни предоставят на своите e-government портали възможност за обмен на моментални съобщения (IM или чат), като през тях потребителите

могат да осигурят връзка основно с кол-център. Тази функционалност е популярна в страните от Южна Америка.[¹⁴]

Интересни приложения на социалните мрежи имат в Словения. Гражданите могат да контролират държавните разходи онлайн. Осигурявайки такова високо ниво на прозрачност, съответната комисия се надява, че ще повиши отговорността на държавните служители по отношение на изразходваните средства. Пак в Словения се разработва портал с приложение, което ще предоставя на потребителя информация за лобистка дейност в Словения. Идеята е да се разбере кой в държавната администрация отстоява едни или други бизнес интереси.

България. Институциите

Facebook страници на трите власти:

Народно събрание: налична такава, не е обновявана от март 2012 г. След проверка на частта информация се оказва, че не е официална страница. Вграден е официалният сайт, в който има връзки към facebook, twitter, digg и RSS. Не водят до никъде. Не се открива място за обратна връзка

Министерски съвет: група и страница във facebook. Неясна информация. Сайтове имат всички министерства и МС. Други канали не използват.

Съдебна власт: само локации на ВАС и ВКС. Профил на Съюз на съдиите в България. Сайтове има всички институции на национално и на местно ниво.

Страници във facebook на местната власт в лицето на кметове:

Златко Живков, кмет на Община Монтана, страница: 80 харесвания, информация от 2011. Личен профил: 4 900 приятели. Активност: Публикуват се проблемни ситуации, няма реакция. Използва се като поле за информация. Изразява се позиция към някои каузи, например: *Подписка за законност и стратегическо развитие на Пирин и Банско.*

---

¹⁴ По данни на електронното списание СЮ

Живко Тодоров, кмет на Община Стара Загора, страница. 5 157 харесвания. Наблюдава се активна гражданска позиция, но без отведен отговор.

инж. Иван Тотев, кмет на Община Пловдив. Страница, 494 харесвания. Има информативна стойност. Сайтът на Общината е с интегрирана връзка към facebook, twitter, RSS, youtube. Позитивистично изградена.

Димитър Николов, кмет на Община Бургас. Сайтът е с насочващи връзки към всички социални мрежи + опция „Сигнали за нередност“. Страница на Община Бургас, 3 799 харесвания. Последна публикация: 24 май 2012

Изключителен пример за ползване на социалните мрежи и търсене на интерактивен диалог с гражданите е Столична община. Впечатляваща актуалност, дизайн, навигация на сайта; ползваемост, социалност (sociability) и класификация (taxonomy). Предлагат се видео излъчвания на заседания на Столичен общински съвет; виртуално деловодство; столичен форум и блог. В официалния блог на Столична община се предлага цялостна връзка и интерактивност с гражданите. Връзки към facebook, youtube, twitter, Rss; коментари, мнения, дискусии. Отделните членове на управлението на Общината имат виртуално приемно време и директна форма на контакт с тях. Предвижда се и въвеждането на 50 е-услуги.

Общото наблюдение показва, че комуникацията през инструментите на социалните мрежи с публичната администрация и властта в България нито е лесна, нито е ефективна.

България: Политици: персонификации

Ще завърша темата с отбелязването на трима политици, които имат постоянно индивидуално присъствие във facebook и twitter: Владимир Каролев, Биляна Раева и Меглена Кунева. Особено активен е Каролев и често под негови постове се развихрят дълги разговори, в които присъства и критика, и съмишлие.

България: Политически партии

За съжаление създават блокове, сайтове и профили малко преди и по време на предизборни кампании. След това се изоставят. Рядко се актуализират.

Изводи

Социалните мрежи стоят от страната на обществения и гражданския контрол

1. Възможности за контрол

- Интегрирано, взаимосвързано и допълващо използване на facebook, twitter, skype, google +, Blog
- Критически дух и ресурс на потребителите на социалните мрежи facebook, twitter, blog
- Социалните мрежи като компенсаторен механизъм при липса на информация, анализ и обективно мнение по неудобни за властта теми
- Бърз и неформален начин на действие на гражданите
- Формиране на ангажирано гражданско общество през социалните мрежи.
- Изразено спорадично политическо намерение за използване на енергията на социалните мрежи. Търсят се нови подкрепи там – през форуми и блокове, по рядко през facebook.
- Административна дистанция потребители-публични лица и експерти.

Предизвикателства към дейността на ПА

Отправени са няколко предизвикателства към дейността на ПА:

Предизвикателство 1. Връщане на ПА към ролята и за баланс на интересите.

Предизвикателство 2. Интерактивна публичност и прозрачност, убедителност по отношение на стандарта за законност и целесъобразност.

Предизвикателство 3. Преодоляване на обременеността на ПА с негативен политически имидж

Предизвикателство 4: Справедливост на институциите и възвръщане на доверието в политическото.

Мантрата „Администрация с човешко лице“ е банализирана и непродуктивна.

Основното питане в 21 век продължава да бъде:

Е-светът не може без света. Да, но дали светът може вече без е-света?

Литература

1. Арабаджийски, Николай, доц. д-р. (2005). Основи на публичната администрация. Специална част. Изд. *Сиела*.

2. Добрев, Божил. Елеонора Гецова. (2005). Пътеводител за електронно правителство. International University, София.

3. Казанджиева, Мария. (2007) Въведение в публичната администрация. Издателство на *Международно висше бизнес училище – Ботевград*. Ботевград.

4. Къндева, Емилия, проф. д-р. (2003). Публична администрация. Изд. *Сиела*.

5. Павлов, Павел и Светла Михалева. (2008). Основи на публичната администрация. УИ ВСУ „Черноризец Храбър“.

6. Дичев, Ивайло. Е-топии. Фантазмът WWW. В: сп. *Социологически проблеми*. Интернет – общество – култура, бр. 3-4 /2004, с.61-71

7. Йотов, Стилиян. Делиберативната демокрация и интернет. В: сп. *Социологически проблеми*. Интернет – общество – култура, бр. 3-4 /2004

8. Лозанов, Георги. Интернет-предчувствия. В: сп. *Социологически проблеми*. Интернет – общество – култура, бр. 3-4 /2004, с.82-86

9. Манчев, Боян. Протей и протезите. Предварителни съображения за антропологическия анализ на новите медии и интернет. В: сп. *Социологически проблеми*. Интернет – общество – култура, бр. 3-4 /2004, с.72-81

10. Христов, Тодор. Цифрови неравенства. В: сп. *Социологически проблеми*. Новата медийна констелация, бр.3-4 /2008

11. Шютц, Алфред. (1999). Чужденецът. Избрани студии. Изд. „ЛИК“, София. Прев. и съст. Кольо Коев.

Интернет източници

1. Що е демокрация?

<http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F>

2. Социална мрежа

http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B0

3. Социални медии

http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F

4. Статии от списание СІО (електронен вариант):

http://cio.bg/2276_elektronniyat_dokumentooborot_sredstvo_za_povishavane_na_efektivnostta

http://cio.bg/5139_epravitelstvata_po_sveta_dnes_liderite_sledvat_shoden_model

http://computerworld.bg/42203_valeri_borisov_predstavi_proektite_za_vavezhthane_na_50_euslugi_v_stolichna_obshtina&ref=more

http://cio.bg/5150_organizaciya_obvarzanost_i_komunikaciya_faktori_za_optimalno_izpolzване_na_informacionniya_resurs&ref=more

http://cio.bg/4775_amerikancite_mogat_da_se_registrirat_za_izborite_vav_facebook

http://cio.bg/4018_grazhdanite_na_sloveniya_kontrolirat_darzhavnite_razhodi_onlajn

http://cio.bg/4714_edinen_sistemen_integrator_pri_izgrazhdane_na_eupravlenie_predimstva_i_riskove

Забележка: Всички статии са посетени на 28.01.2013

5. Електронно списание СЮ, февруари, 2007/ бр.2

http://cio.bg/1325_informatizacijata_osnoven_instrument_za_osa_shtestvyavane_na_reformite (посетено на 06.04.2013)

http://cio.bg/1308_onlajn_prisastviето_na_administracijata_s_otli_chen_po_dizajn_i_slab_po_marketing (посетено на 06.04.2013)

http://cio.bg/1307_digitalnata_propast_namalyava (посетено на 06.04.2013)

6. Марина Кирова. Социалните медии – катализатор на гражданските протести

<http://www.fmd.bg/?p=7275> (посетено на 28.01.2013)

7. Фондация „Медийна демокрация“, Другият двубой: сблъсъкът между старите и новите медии Български медиен мониторинг 2012

<http://www.fmd.bg/?p=7454> (посетено на 26.01.2013)

8. Иво Инджев. Диктаторите подават оставки, но Борисов не знае (и) това

<http://ivo.bg/2013/04/07/%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%82-%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%BE-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81/>